

V I Lenin

Tal på Moskvasovjetens högtidssammanträde den 6 mars 1920 till Tredje internationalens ettårsdag

Kamrater, ett år har gått sedan Kommunistiska internationalen grundades. Under detta år har Kommunistiska internationalen vunnit segrar som överträffat alla förväntningar, och det kan dristigt sägas att ingen vid dess grundande väntade sig så väldiga framgångar.

Under revolutionens första tid hyste många en förhoppning om att en socialistisk revolution skulle börja i Västeuropa vid tiden omedelbart efter det imperialistiska krigets slut, ty vid denna tidpunkt, då massorna var beväpnade, kunde en högst framgångsrik revolution ha skett även i vissa västliga länder. Detta kunde ha skett, om inte splittringen inom proletariatet hade visat sig vara så djup i Västeuropa och de f d socialistiska ledarnas förräderi så stort.

Vi vet ännu inte exakt hur demobiliseringen har förlöpt och hur kriget avvecklas. Vi vet exempelvis inte vad som försiggått i Holland, och endast genom en artikel med en redogörelse för ett tal av en holländsk kommunist – genom en enda artikel, slumpvis, det har förekommit många sådana artiklar – har jag råkat få veta att den revolutionära rörelsen i Holland, ett neutralt land som inte var så indraget i kriget, antog en sådan omfattning att sovjeter redan började bildas, och Troelstra, en av förgrundsfigurerna inom den opportunistiska holländska socialdemokratin, erkände att arbetarna kunde ha tagit makten.

Hade internationalen inte varit i händerna på förrädare, som i det kritiska ögonblicket arbetade för att rädda bourgeoisin, så kunde det omedelbart vid krigsslutet i många krigförande länder och även i vissa neutrala länder, där folket var beväpnat, ha skett en snabb revolution, och då hade utgången blivit en annan.

Det har visat sig att detta inte gick, att revolutionen inte gick att genomföra i så snabb takt, och nu måste man genomgå hela den utveckling som vi fick inleda redan före den första revolutionen, före 1905. Ty endast tack vare att mer än tio år gick före 1917 blev vi i stånd att leda proletariatet.

År 1905 skedde s a s en repetition inför revolutionen, och delvis tack vare detta lyckades vi i Ryssland utnyttja tidpunkten för det imperialistiska krigets kollaps, som gav proletariatet makten. På grund av de historiska händelserna, på grund av självhärskardömet totala ruttenhet lyckades vi lätt påbörja revolutionen, men lika lätt som det var att påbörja den, lika svårt var det för detta ensamma land att fortsätta med den, och om vi ser på det år som gått kan vi säga oss att revolutionen har utvecklats långsammare i andra länder, där arbetarna är mer utvecklade, där det finns mer industri, där arbetarna är långt talrikare. Den har följt samma väg som vår, men det har gått mycket långsammare.

Denna långsamma utveckling fullföljs av arbetarna, i det att de banar väg för proletariatets seger, som närmar sig obestridligt snabbare än fallet var hos oss, ty när man betraktar Tredje internationalen häpnar man över hur snabbt den vinner spridning och går från seger till seger.

Se bara hur fula ryska ord som "bolsjevism" sprider sig över världen. Trots att vi kallar oss kommunistiskt parti och "kommunist" är en vetenskaplig allmänuropeisk benämning, är den i Europa och på andra håll mindre spridd än ordet "bolsjevik". Vårt ryska ord "sovjet" hör till de mest spridda, det översätts inte ens till andra språk, utan uttalas överallt på ryska.

Trots den borgerliga pressens lögn, trots det ursinniga motstånd som hela bourgeoisin gjort, trots detta har det visat sig att arbetarmassornas sympatier är på sovjeternas, sovjetmaktens

och bolsjevismens sida. Ju mer bourgeoisin har ljugit, desto mer har den hjälpt till med att över hela världen sprida de erfarenheter vi hade av Kerenskij.

En del bolsjeviker, som anlände från Tyskland, möttes här med attacker och hets, som i den ”demokratiska republiken” organiserades på rent amerikanskt maner, och till denna hets medverkade Kerenskij, socialistrevolutionärerna och mensjevikerna på alla sätt. På så vis satte de proletära skikt i rörelse och fick dem att tro, att bolsjevikerna måste vara något bra, om det hetsas så mot dem. (*Applåder*)

Och när man då och då får lösryckta uppgifter från utlandet och visserligen utan möjlighet att följa hela pressen ändå kan läsa i ett nummer av den rikaste engelska tidningen Times, hur den citerar bolsjevikiska uttalanden för att bevisa att bolsjevikerna redan under kriget predikade inbördeskrig, så kommer man fram till slutsatsen att även de klokaste företrädare för bourgeoisin helt har tappat huvudet. När denna engelska tidning riktar uppmärksamhet på boken ”Mot strömmen”, rekommenderar den för de engelska läsarna och kommer med citat för att bevisa att bolsjevikerna är uslast bland de usla som talar om det imperialistiska krigets brottsliga karaktär och predikar inbördeskrig, så blir man på det klara med att hela bourgeoisin i sitt hat mot oss hjälper oss – vi bugar och tackar! (*Applåder*)

Vi har ingen dagspress vare sig i Europa eller i Amerika, informationen om vårt arbete är mycket knapphändig, våra kamrater förföljs på det mest förbittrade sätt. Men när man ser att de allierades rika imperialistiska press, som hundratusentals andra tidningar hämtar information ur, till den grad har förlorat sinnet för proportioner att den i sin önskan att skada bolsjevikerna anför rikligt med citat ur bolsjevikers skrifter och rotar fram dem ur utgåvor, som trycktes under kriget, för att visa att vi talade om krigets brottsliga karaktär och ville förvandla det till inbördeskrig, så innebär det att de, dessa ytterst kloka herrar, blir lika dumma som vår Kerenskij och hans kamrater. Därför kan vi gå i god för att dessa herrar, den engelska imperialismens ledare, kommer att göra ett snyggt och rejält jobb till hjälp för den kommunistiska revolutionen. (*Applåder*)

Kamrater, före kriget tycktes arbetarrörelsen främst vara indelad i två riktningar – socialister och anarkister. Det inte bara tycktes vara så, utan det var så. Under en lång epok före det imperialistiska kriget och revolutionen förelåg objektivt ingen revolutionär situation i det stora flertalet europeiska länder. Uppgiften bestod i att utnyttja denna långsamma process till revolutionära förberedelser. Socialisterna tog itu med detta arbete, anarkisterna förstod inte denna uppgift. Kriget skapade en revolutionär situation, och den gamla indelningen visade sig vara förlegad. Å ena sidan förvandlades anarkismens och socialismens toppklickar till chauvinister och demonstrerade vad det innebär att försvara de egna borgerliga rövarena mot bourgeoisins andra rövare, och för alla dessa rövares skull förlorades miljoner liv i kriget. Å andra sidan föddes inom de gamla partiernas nedre skikt nya strömningar – mot kriget, mot imperialismen, för social revolution. På så sätt uppkom på grund av kriget en mycket djupgående kris, och anarkisterna och socialisterna splittrades, eftersom socialisternas parlamentariska ledare stod på den chauvinistiska flygeln, medan inom de nedre skikten en allt starkare minoritet vände sig bort från dem och började gå över på revolutionens sida.

Sålunda har arbetarrörelsen i alla länder beträtt en ny väg, inte anarkisternas och socialisternas, utan en som kan leda till proletariats diktatur. Denna splittring kan skönjas i hela världen och började redan innan Tredje internationalen fanns.

Att vi hade framgång berodde på att vi kom när situationen var revolutionär och det redan fanns en arbetarrörelse i alla länder, och därför bevittnar vi nu splittringen inom socialismen och anarkismen. Detta leder i hela världen till att kommunistiska arbetare deltar i bildandet av nya organisationer och till att dessa enas i Tredje internationalen. Ett sådant tillvägagångssätt är det riktiga.

Om det dyker upp nya meningsskiljaktigheter, exempelvis om parlamentens utnyttjande, så skulle det efter den ryska revolutionens och inbördeskrigets erfarenheter, efter det att Liebknechts gestalt och hans roll och betydelse bland parlamentarismens företrädare klargjorts inför hela världen, vara orimligt att förneka att parlamentarismen kan utnyttjas revolutionärt. Det har blivit klart för den gamla lärans företrädare, att det inte går att ställa frågan om staten på det gamla sättet, att det gamla, akademiska sättet att ställa denna fråga har avlösts av ett nytt, praktiskt, som har sin rot i den revolutionära rörelsen.

Mot bourgeoisins hela förenade och centraliserade makt måste en proletariats förenade och centraliserade makt ställas upp. Frågan om staten har sålunda nu kommit in i nya banor, och den gamla meningsskiljaktigheten har börjat förlora sin mening. I stället för den gamla indelningen av arbetarrörelsen har det uppkommit nya, och inställningen till sovjetmakten och proletariats diktatur har blivit det centrala.

Sovjetförfattningen har åskådligt visat vad den ryska revolutionen har åstadkommit. Våra erfarenheter och studiet av dem har visat att alla gamla frågeställningar har reducerats till en enda: för eller emot sovjetmakt, antingen för bourgeoisins makt, för demokrati, för de former av demokrati som dolde det kapitalistiska slaveriet genom att utlova jämlikhet mellan de mätta och de hungrande, jämlikhet mellan kapitalisten och arbetaren vid avgivandet av röstsedlar, jämlikhet mellan utsugare och utsugna, eller också för proletariats makt, för ett skoningslöst undertryckande av utsugarna, för sovjetstaten.

Endast det kapitalistiska slaveriets anhängare kan vara för borgerlig demokrati. Vi ser detta i den vitgardistiska litteraturen under Koltjak och Denikin. Sedan många ryska städer rensats från denna ohyra har deras skrifter samlats ihop och skickas nu till Moskva. Man kan gå, igenom vad ryska intellektuella i stil med Tjirikov eller borgerliga tänkare sådana som J Trubetskoj har skrivit, och det är intressant att se hur de stöder Denikin och resonerar om konstituerande församling, om jämlikhet osv. Dessa resonemang om konstituenten är till hjälp för oss; när de bedrev sådan agitation bland de vitgardistiska massorna hjälpte de oss på samma sätt som inbördeskrigets hela förlopp och händelseutveckling hjälpte oss. Med sina argument bevisade de att de som kämpar för sovjetmakt är uppriktiga revolutionärer, som sympatiserar med kampen mot kapitalisterna. Detta blir helt utpräglat under inbördeskriget.

Att göra invändningar mot att det behövs centralmakt, diktatur och en enad vilja för att proletariats och dess avancerade del skall sluta sig samman, utveckla staten och ställa den på en ny grundval, där makten är i fasta händer, och att skriva utvecklingar på detta tema håller på att bli omöjligt efter de erfarenheter som gjorts, efter det som förekommit i Ryssland, i Finland och i Ungern, efter ett års erfarenheter i de demokratiska republikerna, i Tyskland. Demokratin har slutgiltigt avslöjat sig själv; det är därför som det i alla länder i de mest olika former har kommit fram talrika tecken på att den kommunistiska rörelsen för sovjetmakt, för proletariats diktatur oemotståndligt ökar i styrka.

Denna styrketillväxt har gått så långt att det inom sådana partier som de tyska oavhängiga och det franska socialistiska partiet, som behärskas av den gamla typen av ledare, vilka inte har förstått vare sig den nya agitationen eller de nya betingelserna och vilka inte på något vis har ändrat den parlamentariska verksamheten utan förvandlar den till ett medel för att prata bort viktiga uppgifter och hålla arbetarna intresserade av parlamentsdispyter – att även dessa ledare nödgats erkänna proletariats diktatur och sovjetmakten. Det har de gjort därför att arbetarmassorna gett sig tillkänna och tvingat dem att göra det.

Genom andra kamraters anföranden känner ni till att detta det tyska oavhängiga partiets bortfall och detta erkännande av proletariats diktatur och sovjetmakten blev det sista avgörande slag som utdelades mot Andra internationalen. Så som läget nu är kan det sägas att Andra internationalen är död och att arbetarmassorna i Tyskland, England och Frankrike håller på att

gå över på kommunisternas sida. I England har vi också ett oavhängigt parti, som fortsätter att hålla fast vid legaliteten och att fördöma bolsjevikernas våld. Nyligen öppnades en debatt-avdelning i deras tidning. Att debattera är att diskutera. Och där diskuteras nu frågan om sovjeterna, och intill en artikel som tryckts i engelska arbetartidningar finner vi en artikel av en engelsman, som inte vill räkna med socialismens teori och fortfarande hyser det gamla dumma föraktet för teori men som med tanke på levnadsförhållandena i England når fram till en bestämd slutsats och säger: vi kan inte fördöma sovjeterna utan måste vara för dem.

Detta är ett tecken på att en förskjutning inträtt även inom efterblivna arbetarskikt i länder som England, och man kan säga att de gamla formerna av socialism är definitivt döda.

Europa går inte fram mot revolution på samma sätt som vi gjorde, men egentligen gör Europa samma sak. Varje land måste på sitt sätt genomgå och har börjat genomgå en inre kamp mot såväl de egna mensjevikerna som mot den egna opportunisten och socialrevolutionisten, som existerar under annan benämning och i större eller mindre utsträckning i alla länder.

Och just därför att de självständigt gör dessa erfarenheter kan man gå i god för att den kommunistiska revolutionen ofrånkomligen kommer att segra i alla länder, och ju mer det inom fiendernas led råder vacklan och osäkerhet, som kommer till uttryck i att de förklarar att bolsjevikerna är brottslingar och att de aldrig kommer att sluta fred med oss, desto bättre är det för oss.

Nu säger de: om vi skall bedriva handel skall vi göra det utan att erkänna bolsjevikerna. Det har vi ingenting emot: var så goda och försök, herrarna! Vad gäller att ni inte erkänner oss, så förstår vi det. Vi skulle se det som ett fel från er sida, om ni erkände oss. Men om ni har trasslat in er så till den grad att ni först förklarar bolsjevikerna vara överträdare av alla gudomliga och mänskliga lagar, att ni inte kommer att tala med dem och inte försonas med dem, och sedan säger att ni kommer att ta upp ett utbyte utan att erkänna vår politik – ja, då är det för oss en seger som bland folkmassorna i varje land kommer att stimulera och fördjupa den kommunistiska rörelsen. Den går så djupt att man förutom de till Tredje internationen officiellt anslutna i de framskridna länderna kan skönja en hel rad rörelser, som visserligen inte ansluter sig till vare sig socialism eller kommunism och som fortsätter att fördöma bolsjevismen men ändå dras till den genom händelsernas makt.

Krig i ett civiliserat land under det 20:e århundradet tvingar regeringarna att avslöja sig själva. En fransk tidning har publicerat dokument från förre kejsaren Karl av Österrike, vilken år 1916 erbjöd Frankrike fred. Nu är hans brev publicerat, och arbetarna vänder sig till socialisternas ledare, till Albert Thomas, och undrar: ni satt då i regeringen och er regering blev erbjuden fred. Vad gjorde ni då? När Albert Thomas tillfrågades om detta teg han.

Dessa avslöjanden har just börjat. Folkmassorna är läskunniga och varken i Europa eller i Amerika kan de förhålla sig som förut till kriget. De frågar: varför dödades 10 miljoner människor och lemlästades 20 miljoner? Att ställa frågan är att förmå folkmassorna att vända sig till proletariats diktatur. Att ställa frågan är också att ge svaret: 10 miljoner slaktades och 20 miljoner lemlästades för att avgöra frågan om vem som skulle berika sig mest – de tyska kapitalisterna eller de engelska? Detta är sanningen, och hur man än försöker dölja den banar den sig väg.

De kapitalistiska regeringarnas sammanbrott är oundvikligt. Ty alla ser att ett nytt sådant krig är ofrånkomligt, om imperialisterna och bourgeoisin blir kvar vid makten. Mellan Japan och Amerika växer det fram nya tvister och konflikter. De har förberetts under årtionden av diplomatisk historia i de båda länderna. Krig är oundvikliga på grund av privatägandet. Ett krig mellan England, som har roffat åt sig kolonier, och Frankrike, som anser sig förfördelat,

är oundvikligt. Ingen vet var och hur det kommer att bryta ut, men alla ser och vet och säger att krig är oundvikligt och på nytt förbereds.

Denna situation i det 20:e århundradet i länder där alla är läs- och skrivkunniga är för oss en garanti för att den gamla reformismen och anarkismen är ur räkningen. Kriget har tagit död på dem. Nu kan ingen längre tala om att med reformer göra om det kapitalistiska samhället, som spenderat hundratals miljarder rubel på kriget, tala om att göra om detta samhälle utan revolutionär makt och våld, utan väldiga konvulsioner. Den som talar och tänker så förlorar all betydelse.

Kommunistiska internationalens styrka är att den stöder sig på den imperialistiska världsslaktens lärdomar. I varje land bekräftar miljoner människors erfarenheter allt mer att dess ståndpunkt är riktig, och rörelsen i riktning mot Kommunistiska internationalen är nu hundrafalt bredare och djupare än förut.

Den har under ett enda år lett till Andra internationalens fullständiga sammanbrott.

I hela världen finns inte ett enda land, ens det mest utvecklade, där inte alla tänkande arbetare har anslutit sig till Kommunistiska internationalen och ideologiskt närmat sig den. Här ligger den fulla garantin för att Kommunistiska internationalens seger i hela världen inom en inte alltför avlägsen framtid är säkerställd. (*Applåder*)

Kort tidningsreferat publicerat den 7 mars 1920 i *Pravda* nr 52 och *Izvestija VTsIK* nr 52

Publicerat i sin helhet den 14 juni 1920 i tidskriften *Kommunistitjeskij Internatsional* nr 10

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 40, s 203-211